

ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

จิตตรานนท์ จันทะเสน¹

¹ คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

จิตตรานนท์ จันทะเสน. (2563). ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วารสารวิทยาการสิ่งแวดล้อมไทย ปีที่ 3(4), 2563 : 25 - 38.

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 198 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดความรู้ แบบวัดทัศนคติ และแบบวัดพฤติกรรมการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ One way ANOVA ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมากที่สุด ทัศนคติอยู่ในระดับเห็นด้วย และมีพฤติกรรมการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก บุคลากรสายสนับสนุนที่อยู่ในสังกัดหน่วยงาน/กลุ่มคณะวิชา ระยะเวลาในการปฏิบัติงานต่างกันมีพฤติกรรมการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกัน และบุคลากรสายสนับสนุนที่มีหน้าที่การปฏิบัติงานต่างกัน มีพฤติกรรมการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความรู้ ทัศนคติ พฤติกรรม สำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

Knowledge, Attitudes and Behavior of Office Support Staff towards the Green Office at Mahasarakham University

Jittranont Chanthasen¹

¹ Faculty of Environment and Resource Studies, Mahasarakham University
Kam Riang Sub-District, Kantharawichai District, Maha Sarakham province 44150

Jittranont Chanthasen. (2020). Knowledge, Attitudes and Behavior of Office Support Staff towards the Green Office at Mahasarakham University. Thai Journal of Environmental Studies Vol. 3(4), 2020 : 25 – 38.

Abstract

This research aimed to study the knowledge, attitudes, and behavior toward the green office of the office support staff at Mahasarakham University. The participants were 198 office support staff at Mahasarakham University. Knowledge, attitudes and behavior about the eco-friendly office were measured by means of a questionnaire. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and one-way ANOVA statistics. The results revealed that the office support staffs' eco-friendly average scores could be categorized into three dimensions: their knowledge was at the highest level, their attitudes were positive, and their behavior was consistent with their attitudes. The office support staffs' faculties and the duration of work (working time) variable, their behavior of being in an environmentally friendly office made no difference. However, for the office support staff who had different duties, their behavior towards the eco-friendly office was different significant at the .05

Keywords: knowledge, attitude, behavior, the eco-friendly office

1. บทนำ

ปัจจุบันมีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางว่าโลกกำลังร้อนขึ้นและเป็นที่ยอมรับอย่างชัดเจนแล้วว่าการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิของโลกอย่างรวดเร็วนั้นมาจากการดำเนินกิจกรรมของมนุษย์ ซึ่งการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ล้วนต้องใช้ทรัพยากร พลังงาน และก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งชายและน้ำเสีย ดังนั้นสำนักงานจึงมีส่วนในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศอันเป็นสาเหตุหลักของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) และปรากฏการณ์โลกร้อน (Global Warming) ที่กำลังกลายเป็นวิกฤติด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ และผลกระทบอย่างกว้างขวางทั้งในประเทศและทั่วโลก (สยาม อรุณศรีมรกต และคณะ, 2560: 1)

ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่อยู่ในกระแสความสนใจของคนทั่วโลก มีการสอดแทรกแนวคิด เรื่อง Green เข้าไปในทุกกิจกรรมด้วยเหตุที่เราทั้งหลายต่างรับรู้ว่าการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทางสิ่งแวดล้อมและไม่ใช้เรื่องไกลตัว สำหรับกระแสการอนุรักษ์ทรัพยากรพลังงานและสิ่งแวดล้อมได้รับการตอบรับจากทุกภาคส่วนทั่วโลกทั้งนี้เพราะแหล่งพลังงานของโลกซึ่งได้แก่ น้ำมันและก๊าซลดลงอย่างรวดเร็วเกินกว่าที่คาดการณ์ไว้ประกอบกับความตื่นกลัวในเรื่องของภัยธรรมชาติซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse gas) และการทำลายคุณภาพของน้ำและดินที่เป็นแหล่งอาหารของพืชและสัตว์ ก่อให้เกิดปัญหาการขาดแคลนอาหารของมนุษย์และปัจจัยสำคัญต่อการดำรงชีพของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ ดังนั้นกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจึงเป็นหนทางเดียวที่จะทำให้สถานประกอบการสามารถอยู่ร่วมกับชุมชนและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมสีเขียว กระทรวงอุตสาหกรรม, 2556) การจัดทำสำนักงานสีเขียว เป็นการนำเสนอแนวคิดและวิธีการลดการปล่อย CO₂ ในสำนักงานและการใช้ชีวิตประจำวันในสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่วิธีง่าย ๆ ที่ทุกคนในสำนักงานทำได้ด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอันจะช่วยลดปริมาณการปล่อย CO₂ สู่ชั้นบรรยากาศ อาทิ เช่น การลด/ ใช้พลังงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดการ

จัดทำ 3R ประกอบด้วย REDUCE, RECYCLE, REUSED การปรับเปลี่ยนสำนักงานให้มีการใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างรู้คุณค่า มีแนวทางในการจัดการของเสียอย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมรวมลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกหรือที่เรียกว่า สำนักงานสีเขียว ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมต้องได้รับความร่วมมือที่สำคัญ

อยู่ 3 ประการประกอบด้วย 1) การให้ความรู้แก่บุคลากรในองค์กรเพื่อให้เกิดความเข้าใจและสร้างวัฒนธรรมในการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) การแจ้งข้อมูลให้กับพนักงานเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและสร้างวัฒนธรรมองค์กรเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 3) การสร้างแรงจูงใจให้กับพนักงานไม่ว่าจะเป็นการให้รางวัลของขวัญหรือโบนัสซึ่งแรงจูงใจสามารถมีในการปฏิบัติตนให้เข้ากับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (สมพงษ์ บุญเฟื่อง, 2554)

มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้มีนโยบายและการดำเนินการอย่างชัดเจนในการมุ่งสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green University) โดยเริ่มต้นในปี พ.ศ. 2552 เป็นต้นมา ได้มีการจัดระบบบริหารจัดการด้านพลังงานสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยและอาชีวอนามัยให้เป็นไปตามมาตรฐานอย่าง มีคุณภาพและบูรณาการระบบเหล่านั้นให้เข้ากับการดำเนินการทุกด้านของมหาวิทยาลัย อาทิเช่น การปรับปรุงพัฒนาภูมิทัศน์มหาวิทยาลัย การจัดการด้านการอนุรักษ์พลังงาน ด้านการจราจรและพาหนะ การจัดการของเสีย และการจัดการขยะมูลฝอยแบบบูรณาการ การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงการจัดการโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว การเพิ่มพื้นที่สีเขียวโดยการปลูกหญ้า ปลูกต้นไม้ ในส่วนของระบบพาหนะเดินทางในมหาวิทยาลัยมหาสารคามก็ได้มีนารถรางและรถจักรยานมาใช้เพื่อให้เกิดการ

ประหยัดพลังงาน ซึ่งได้รับการตอบรับและร่วมมือเป็นอย่างดีจากนิสิตและบุคลากรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อความยั่งยืน อีกทั้งเป็นต้นแบบให้กับมหาวิทยาลัยและหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน (ธนภร ปฐมวณิชกุล, 2556 : เว็บไซต์) ดังนั้น การดำเนินงานที่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งและสอดคล้องกับนโยบายมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มุ่งสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว คือ การดูแลอาคารสถานที่ รวมถึงสำนักงานให้สอดคล้องตามนโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียว ซึ่งมีความจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานและบุคลากรในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรสายสนับสนุนซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการดูแลและจัดการสำนักงานให้เป็นสำนักงานสีเขียว หรือสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Office) อันเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานเพื่อมุ่งสู่ความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

จากความเป็นมาและความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษา ความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่เป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เนื่องจากบุคลากรสายสนับสนุนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติงานและช่วยให้การบริหารงานเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ จากการศึกษาจะทำให้ทราบถึงพฤติกรรม ความรู้และทักษะของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยในการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทั้งด้านการบริหารจัดการองค์การ ด้านความตระหนักขององค์การ ด้านการใช้พลังงาน และทรัพยากร ด้านการจัดการของเสีย ด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสำนักงาน ด้านการจัดซื้อและจัดจ้าง และด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง จะทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถประเมินตนเองเบื้องต้น เพื่อยกระดับมาตรฐานสำนักงานให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น อันเป็นส่วนหนึ่งของการนำไปสู่การลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและเตรียมความพร้อมสู่มาตรฐานสิ่งแวดล้อมในระดับสากลต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3. ขอบเขตการวิจัย

3.1 วิธีการวิจัย

ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยวิธีการ (Methodology) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

3.2 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 822 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 198 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเทียบจากตารางของ Taro Yamane ที่ความคลาดเคลื่อน $\pm 10\%$

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้ผ่านการพิจารณาจริยธรรมวิจัยในมนุษย์จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1. แบบวัดความรู้เกี่ยวกับการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อม มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด แบบสองตัวเลือก คือ ใช่/ ไม่ใช่ จำนวน 35 ข้อ โดยผ่านการพิจารณาความสอดคล้องและความเหมาะสมของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยมีค่าความสอดคล้องของเครื่องมือกับความมุ่งหมายการวิจัย ค่าความสอดคล้องโดยรวม (IOC) = 0.99 และทุกข้อมีค่า

มากกว่า 0.5 ค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับ เหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.59) ผลการนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (try out) พบว่า มีค่าความยากง่าย อยู่ระหว่าง 0.37-0.67 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ มีค่ามากกว่า 0.31 และความเชื่อมั่นทั้งฉบับ มีค่า 0.975

2. แบบวัดทัศนคติเกี่ยวกับการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นคำถามแบบปิด เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบ แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 35 ข้อ โดยผ่านการพิจารณาความสอดคล้องและความเหมาะสมของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยมีค่าความสอดคล้องของเครื่องมือกับความมุ่งหมายการวิจัย ค่าความสอดคล้องโดยรวม (IOC) = 1.00 และทุกข้อมีค่ามากกว่า 0.5 ค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.66) ผลการนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (try out) พบว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ มีค่ามากกว่า 0.31 และความเชื่อมั่นทั้งฉบับ มีค่า 0.972

3. แบบวัดพฤติกรรมการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นคำถามแบบปิด เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มีลักษณะเป็นแบบกำหนดคำตอบ แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 35 ข้อ โดยผ่านการพิจารณาความสอดคล้องและความเหมาะสมของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยมีค่าความสอดคล้องของเครื่องมือกับความมุ่งหมายการวิจัย ค่าความสอดคล้องโดยรวม (IOC) = 1.00 และทุกข้อมีค่ามากกว่า 0.5 ค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.66) ผลการนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (try out) พบว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ มีค่ามากกว่า 0.31 และความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่า 0.959

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, ตำแหน่งงาน, อายุงาน (ปี) ใช้สถิติ ได้แก่ ความถี่ และค่าร้อยละ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ค่าความเหมาะสม ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ค่าอำนาจจำแนก และค่าความยากง่าย

3. วิเคราะห์ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ One way ANOVA

4. สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1) บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 27.41)

2) บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ปฏิบัติงานในหน้าที่นักวิเคราะห์นโยบายและแผนมีค่าเฉลี่ยความรู้สูงสุดรองลงมาคือ งานเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป และงานบุคลากร ตามลำดับ

3) บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 1 ปี มีค่าเฉลี่ยความรู้มากที่สุดรองลงมาคือ ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป และระหว่าง 1-5 ปี ตามลำดับ

4) บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับ

สำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้านการดำเนินงาน
สูงที่สุด สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยความรู้น้อยที่สุด คือ
สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสำนักงาน

คณะวิชา ระยะเวลาในการปฏิบัติงานต่างกันมีคะแนน
ความรู้เกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไม่
แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 1

5) บุคลากรสายสนับสนุนใน
มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่อยู่ในสังกัดหน่วยงาน/กลุ่ม

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกับ
สังกัดหน่วยงาน/กลุ่มคณะวิชา และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน (n=198)

	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
สังกัดหน่วยงาน/ กลุ่มคณะวิชา	ระหว่างกลุ่ม	.052	3	.017	1.142	.333
	ภายในกลุ่ม	2.939	194	.015		
	รวม	2.991	197			
ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	.004	2	.002	.115	.891
	ภายในกลุ่ม	2.988	195	.015		
	รวม	2.991	197			

p < .05

6) บุคลากรสายสนับสนุนใน
มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติงาน
ต่างกันมีคะแนนความรู้เกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับ

สิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกับ
หน้าที่ในการปฏิบัติงาน (n=198)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.293	7	.042	2.946	.006 [*]
ภายในกลุ่ม	2.698	190	.014		
รวม	2.991	197			

p < .05

จากตารางที่ 2 แสดงว่า บุคลากรสายสนับสนุน
ที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานต่างกันมีคะแนนความรู้
เกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน
อย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อทำการ
เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของ
Scheffe test ได้ผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกับหน้าที่ในการปฏิบัติงาน (n=198)

หน้าที่ปฏิบัติงาน	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	นักวิชาการศึกษา	นักวิชาการพัสดุ	นักวิชาการเงินและบัญชี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	งานบุคลากร	นักวิชาการคอมพิวเตอร์
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	-	.03791	.07100	0.3896	-.06082	.03325	.06710
นักวิชาการศึกษา		-	.03309	.00105	-.09873	-.00465	.02919
นักวิชาการพัสดุ			-	-.03203	-.13182	-.03774	-.00390
นักวิชาการเงินและบัญชี				-	-.09978	-.00571	.02814
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน					-	.09408	.12792
งานบุคลากร						-	.03384
นักวิชาการคอมพิวเตอร์							-

^ap < .05

2. ทศนคติเกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1) บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีทัศนคติเกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 โดยหน่วยงานที่มีค่าเฉลี่ยทัศนคติสูงที่สุด คือ หน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน รองลงมาคือ กลุ่มคณะวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กลุ่มคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และกลุ่มคณะวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ตามลำดับ

2) บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ปฏิบัติงานในหน้าที่นักวิชาการเงินและบัญชี มีค่าเฉลี่ยทัศนคติสูงที่สุด

รองลงมา คือ นักวิชาการพัสดุ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน และเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ตามลำดับ

3) บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยทัศนคติมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้ปฏิบัติงานน้อยกว่า 1 ปี และผู้ปฏิบัติงานระหว่าง 1-5 ปี ตามลำดับ

4) บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีค่าเฉลี่ยทัศนคติมากที่สุดคือ ด้านการใช้พลังงานและทรัพยากร และการจัดการของเสีย รองลงมา คือ ด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสำนักงาน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ และการจัดจ้างในสำนักงาน

5) บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่อยู่ในสังกัดหน่วยงาน/กลุ่มคณะวิชาต่างก็มีทัศนคติเกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตร

กับสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติเกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกับสังกัดหน่วยงาน/กลุ่มคณะวิชา (n=198)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.717	3	.572	3.120	.027*
ภายในกลุ่ม	35.578	194	.183		
รวม	37.294	197			

*p < .05

จากตารางที่ 4 แสดงว่า บุคลากรสายสนับสนุนที่อยู่ในสังกัดหน่วยงาน/กลุ่มคณะวิชาต่างก็มีทัศนคติเกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตาม

สมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe test ได้ผลดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกับหน้าที่ในการปฏิบัติงาน (n=198)

หน่วยงาน/กลุ่มคณะ	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์สุขภาพ	หน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	-	-.09646	.01928	-.20991
วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี		-	.11573	-.11345
วิทยาศาสตร์สุขภาพ			-	-.22919
หน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน				-

*p < .05

6) บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน หน้าที่ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีทัศนคติ

เกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติเกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกับระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และหน้าที่ในการปฏิบัติงาน (n=198)

	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	.726	2	.363	1.935	.147
	ภายในกลุ่ม	36.568	195	.188		
	รวม	37.294	197			
หน้าที่ในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	.395	7	.056	.291	.957
	ภายในกลุ่ม	36.899	190	.194		
	รวม	37.294	197			

p < .05

3. พฤติกรรมการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1) บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีพฤติกรรมการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 โดยหน่วยงานที่มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมสูงสุด คือ กลุ่มคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ รองลงมา คือ กลุ่มคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ หน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน และกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตามลำดับ

2) บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ปฏิบัติงานในหน้าที่นักวิชาการพัสดุมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมสูงสุด รองลงมา คือ นักวิชาการเงินและบัญชี และวิชาการคอมพิวเตอร์ ตามลำดับ

3) บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานระหว่าง 1-5 ปี มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้ที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป และผู้ปฏิบัติงานน้อยกว่า 1 ปี ตามลำดับ

4) บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมด้านการใช้พลังงานและทรัพยากร และการจัดการของเสียมากที่สุด รองลงมา คือ สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสำนักงาน และการจัดการของเสีย ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมน้อยที่สุด คือ การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

5) บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่อยู่สังกัดหน่วยงาน/กลุ่มคณะวิชา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ต่างกันมีพฤติกรรมการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไม่แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติเกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกับหน่วยงาน/กลุ่มคณะวิชา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน (n=198)

	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
หน่วยงาน/กลุ่มคณะวิชา	ระหว่างกลุ่ม	.483	3	.161	.440	.725
	ภายในกลุ่ม	70.914	194	.366		
	รวม	71.397	197			
ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	.669	2	.334	.922	.399
	ภายในกลุ่ม	70.728	195	.363		
	รวม	71.397	197			

$p < .05$

6) บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีพฤติกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกับหน้าที่ในการปฏิบัติงาน (n=198)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	5.060	7	.723	2.070	.049
ภายในกลุ่ม	66.337	190	.349		
รวม	71.397	197			

$p < .05$

จากตารางที่ 8 แสดงว่า บุคลากรสายสนับสนุนที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีพฤติกรรมการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง

เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe test ได้ผลดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกับหน้าที่ในการปฏิบัติงาน (n=198)

หน้าที่ปฏิบัติงาน	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	นักศึกษารศึกษา	นักศึกษารพัสดุ	นักวิชาการเงินและบัญชี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	งานบุคลากร	นักวิชาการคอมพิวเตอร์
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	-	-.10192	-.32439	-.23827	.23133	-.19374	-.21173
นักศึกษารศึกษา		-	-.22247	-.13635	.33324	-.09182	-.10982
นักศึกษารพัสดุ			-	.08612	.55571	.13065	.11265
นักวิชาการเงินและบัญชี				-	.46959	.04453	.02653
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน					-	-.42506	-.44306
งานบุคลากร						-	-.01800
นักวิชาการคอมพิวเตอร์							-

^ap < .05

5. อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้ ทักษะ และ พฤติกรรมการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

จากผลการศึกษาคำตอบเกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีนโยบายให้ความสำคัญกับการมุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green University) จึงมีการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อให้บุคลากรภายใน

มหาวิทยาลัยได้ปฏิบัติโดยการจัดให้มีการประชุม การถ่ายทอดแนวคิดและวิธีการต่างๆ เพื่อไปยังเป้าหมายการเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green University) โดยแนวคิดเกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Office) ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่มหาวิทยาลัยมหาสารคามได้จัดให้มีแผนการดำเนินการของแต่ละหน่วยงานในลักษณะทางอ้อม เมื่อบุคลากรได้เข้าประชุม และรับฟังการถ่ายทอดอยู่เป็นประจำจึงทำให้เกิดการเรียนรู้และมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไปด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของไพศาล หวังพานิช (2526: 96) ที่อธิบายถึงการเกิดความรู้ไว้ว่า เมื่อบุคคลได้รับการถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ จากการเรียนรู้ การฝึกฝน การฝึกอบรม และที่เคยพบเห็นมา จะทำให้ได้ทราบข้อเท็จจริง หรือรายละเอียดของเรื่องราวอันจะเป็นประสบการณ์ของบุคคลซึ่งจะสะสมและถ่ายทอดสืบต่อกันไปจนกลายเป็นความรู้ อีกทั้งแนวคิดเกี่ยวกับการเป็น

สำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Office) ยังเป็นแนวคิดที่ได้รับความสำคัญในระดับชาติ จะเห็นได้จากหน่วยงานต่าง ๆ มีการส่งเสริมความรู้และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Office) กันอย่างแพร่หลาย เช่นเดียวกับกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2561:เว็บไซต์) ที่กล่าวถึงสำนักงานสีเขียว (Green Office) ไว้ว่า คือ สำนักงานและกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสำนักงานที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด และแนวคิดของสมพงษ์ บุญเฟื่อง (2554) ที่อธิบายว่าสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หมายถึง ระบบการดูแลสำนักงานให้เป็นมิตรต่อสภาพแวดล้อมและเอื้ออาทรต่อสังคมซึ่งการที่จะเกิดขึ้นได้มีปัจจัยที่สำคัญ คือ การให้ความรู้แก่บุคลากรในองค์กร การแจ้งข้อมูลให้เกิดการมีส่วนร่วม และการสร้างแรงจูงใจให้กับพนักงาน โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำทิพย์ คำแร่ และคณะ (2559: 543-556) ที่มีการพัฒนาคู่มือฝึกอบรมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการจัดอบรมให้ความรู้กับนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เกี่ยวกับการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาความรู้เกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่พบว่า บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้านการดำเนินงานสูงที่สุด อาจจะเป็นเพราะบุคลากรสายสนับสนุนส่วนใหญ่เน้นข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติมากกว่า เมื่อได้รับการถ่ายทอดและเรียนรู้จนสามารถนำไปปฏิบัติและเป็นประสบการณ์ได้จึงทำให้เกิดเป็นความรู้ เป็นไปตามแนวคิดของ ไพศาล หวังพานิช (2526: 96) ที่กล่าวว่า เมื่อบุคคลได้รับการถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ จากการเรียนรู้ การฝึกฝน จะทำให้ได้ทราบรายละเอียดของเรื่องราวอันจะเป็นประสบการณ์ของบุคคลซึ่งจะสะสมและถ่ายทอดสืบต่อไปจนกลายเป็นความรู้ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยความรู้ต่ำที่สุด คือ สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสำนักงาน อาจเป็นเพราะว่าลักษณะงานของบุคลากรสายสนับสนุนส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในสำนักงานซึ่งไม่ค่อยมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการสภาพแวดล้อม

ต่างๆ โดยจะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่พบว่า บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานต่างกันมีคะแนนความรู้เกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน

2. ทักษะคติเกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

จากผลการศึกษาทักษะคติเกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พบว่า บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีทักษะคติเกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย เป็นเพราะบุคลากรสายสนับสนุนส่วนใหญ่ได้รับแนวคิดและนโยบายมาจากผู้บริหารจึงทำให้มีความคิดเห็นในทิศทางที่เห็นด้วยกับแนวคิดสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Office) สอดคล้องกับแนวคิดของ Lili Thurstone (1967: 77) ที่ระบุว่า ทักษะคติเป็นการแสดงออกทางด้านผลรวมของความโน้มเอียงและความรู้สึกที่เกิดขึ้นอยู่ในใจมาก่อน ความคิดความกลัวการบังคับขู่เข็ญและการลงความเห็นของมนุษย์เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และแนวคิดของมัญชรรัตน์ วิรัชวงศ์ (2544: 25) ที่กล่าวว่า ทักษะคติประกอบด้วยการเรียนรู้โดยอาจมีสิ่งเร้าเป็นตัวกระตุ้น อาจเกิดจากการยอมรับทักษะคติจากผู้อื่นและมีสื่อต่างๆ เป็นสิ่งชักจูงให้ปฏิบัติ โดยแสดงออกมาในรูปแบบของพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาที่พบว่า บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยทักษะคติมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าในช่วงระยะเวลาการปฏิบัติงาน บุคลากรได้รับแนวนโยบายและการปฏิบัติงานจากผู้บริหารและสภาพแวดล้อมจึงทำให้ความคิดเห็นมีความโน้มเอียงในทิศทางบวกกับแนวคิดสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้มากที่สุด เช่นเดียวกับแนวคิดของ อภิภัทร สายนาค (2543: 26) ที่อธิบายว่า ทักษะคติมีลักษณะที่สำคัญ คือ เกิดจากการเรียนรู้หรือได้รับประสบการณ์ไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด และสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากทักษะคติเป็นสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ถ้าการเรียนรู้หรือประสบการณ์นั้นเปลี่ยนแปลงไป

ทัศนคติยอมเปลี่ยนแปลงไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผล การศึกษาวิจัยของ น้ำทิพย์ คำแร่ และคณะ (2559: 543-556) ที่มีการพัฒนาคู่มือฝึกอบรมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการจัดอบรมให้ความรู้กับ นิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า หลังการ ฝึกอบรมนิสิตที่เข้ารับการฝึกอบรมมีทัศนคติที่ เปลี่ยนแปลงไป โดยมีค่าเฉลี่ยทัศนคติเกี่ยวกับการ บริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหลังการฝึกอบรมสูง กว่าก่อนการอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. พฤติกรรมการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

จากผลการศึกษาพฤติกรรมการเป็น สำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พบว่า บุคลากร สายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีพฤติกรรมการ เป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ซึ่งบุคลากรสายสนับสนุนที่มีระยะเวลาใน การปฏิบัติงานระหว่าง 1-5 ปี มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมมาก ที่สุด รองลงมา คือ ผู้ที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป และ ผู้ปฏิบัติงานน้อยกว่า 1 ปี ตามลำดับ เนื่องจากบุคลากร สายสนับสนุนที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานระหว่าง 1- 5 ปี จะได้รับการถ่ายทอดแนวนโยบาย การฝึกอบรม การประชุม เพื่อรับทราบแนวปฏิบัติจากผู้บริหาร บ่อยครั้งมากกว่ากลุ่มอื่นๆ ดังนั้นจึงได้รับอิทธิพลจาก การเรียนรู้ข้อมูลนั้นๆ ส่งผลให้เกิดการปฏิบัติตาม แนวนโยบายและเกิดเป็นพฤติกรรมในที่สุด สอดคล้อง กับแนวคิดของบุษกร ชิวะธรรมานนท์ (2552) ที่อธิบาย ว่า ลักษณะพฤติกรรมมนุษย์มีความเกี่ยวข้องกับสังคม ได้แก่ การรับรู้ การเรียนรู้ การคิด อารมณ์และเจตคติ บุคคล เมื่อได้รับการเรียนรู้ที่เป็นการเรียนรู้ที่จะทำให้ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สอดคล้องกับการ ศึกษาวิจัยของปนัดดา สมบูรณ์สวัสดิ์ (2559) ที่ศึกษา เกี่ยวกับพฤติกรรมและการแสดงออกถึงการจัดการ สำนักงานสีเขียว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก พฤติกรรมมีความสอดคล้องกับนโยบาย และปัจจัยด้าน การจัดการสำนักงานสีเขียวมีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการแสดงออกถึงการจัดการสำนักงานสีเขียว อย่างไรก็ตามผลการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคามที่ อยู่ในสังกัดหน่วยงานกลุ่ม

คณะวิชา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ต่างกันมี พฤติกรรมการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าบุคลากรสายสนับสนุน ในมหาวิทยาลัยสามารถเรียนรู้เพื่อปรับเปลี่ยนให้เกิด พฤติกรรมการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยระยะเวลาในการปฏิบัติงานไม่ใช่ข้อกำหนดในการ เรียนรู้ ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวไม่สอดคล้องกับการ ศึกษาวิจัยของ ปนัดดา สมบูรณ์สวัสดิ์ (2559) ที่พบว่า บุคลากรของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีอายุ งาน (ปี) ที่แตกต่างกัน มีการแสดงออกถึงการจัดการ สำนักงานสีเขียวแตกต่างกัน และผลการศึกษาที่พบว่า บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มี หน้าที่ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีพฤติกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็น ถึงบุคลากรที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับ นโยบายและการดำเนินการตามแนวคิดสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีโอกาสในการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมการเป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ได้มากกว่าบุคลากรที่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ควรมีการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในด้านสภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกสำนักงานและการจัดการของเสียให้กับ บุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มากขึ้น

2) ควรมีการส่งเสริมพฤติกรรมการเป็น สำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้านการปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการ เป็นสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

2) ควรมีการพัฒนาคู่มือส่งเสริมการเป็น สำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้ในการ เผยแพร่ความรู้ให้กับบุคลากรสายสนับสนุนใน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

7. เอกสารอ้างอิง

- ธนกร ปฐมวณิชกุล. (2556). นโยบายมหาวิทยาลัยสีเขียว. [ออนไลน์] ได้จาก :<http://www.web.msu.ac.th/ssystem/msuhotnews/detailnews.php?hm=1&hotnEwsid=2970&uf=&qu=#prettyPhoto>. [สืบค้นเมื่อ 5 ตุลาคม 2558].
- น้ำทิพย์ คำแร่ และคณะ. (2559). การพัฒนาคู่มือฝึกอบรมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุษกร ชีวะธรรมานนท์. (2552). ความรู้และพฤติกรรมในการจัดการขยะในครัวเรือนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปนัดดา สมบูรณ์สวัสดิ์. (2559). การพัฒนาบุคลากรกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้เป็นแบบอย่างที่ดีของสำนักงานสีเขียวอย่างยั่งยืน. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- มัณฑรัตน์ วิรัชวงศ์. (2542). การประเมินผลโครงการคัดแยกมูลฝอยและการนำกลับมาใช้ใหม่ของเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมพงษ์ บุญเฟื่อง. (2554). Green office สำนักงานสีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม. นครราชสีมา: สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 11 นครราชสีมา กรมควบคุมมลพิษ.
- สยาม อรุณศรีมรกต และคณะ. (2560). มาตรฐานสำนักงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Office Standard). รายงานประจำปี 2560. กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและมหาวิทยาลัยมหิดล.
- สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมสีเขียว กระทรวงอุตสาหกรรม. (2556). คู่มืออุตสาหกรรมสีเขียวสำหรับผู้ประกอบการโครงการอุตสาหกรรมสีเขียว. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม.
- อธิภัทร สายนาค. (2543). การศึกษาเจตคติต่อการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะของครูที่ใช้คู่มือการประเมินการปฏิบัติการสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. (การศึกษาปฐมวัย) กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.